

ՉՐՈՅՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՊԱՏՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ

ԸՆՏԱՆՆԵՎՈՒ ՎԱՊԵՐԸ ԱՐԱՎԱԿՈՒԹՅԱՆ

ՍՈՎԻԵՏ ՀՈՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

(Չոր. Նախորդ թիւին և վերջ)

Հ. — Դուրսը ուսումը շարունակող ուսանող մը կրնա՞յ դրամ ստանալ ներդրողից իր ծնողքէն:

Պ. — Եթէ ծնողքը դրկէ, անշուշտ կը ստանայ:

Հ. — Ի՞նչ միջոցներ կան արտասահմանէն դիւքեր պատանալու:

Պ. — Առէ մէկը կարող է արտասահմանէն ապագրել և ստանալ օտար գրականութիւն:

Հ. — Ի՞նչ է ուսուցիչները: Համալսարանին մէջ:

Պ. — Ուսուցիչներ արժէքն ու դերը շատ մեծ է: Համալսարանը ընդունելու համար պահանջն չէ ուսուցիչները գիտնալ, բայց ուսանողը պետք կը զգայ անոր իր դարգացումին իսկ համար, որովհետեւ մասնագիտական հսկայ գրականութիւն մը կայ ուսուցիչները լիզուով: Մշակույթի մարզ գոտեմալ ուղղող իւրաքանչիւր անձ գիտնալու է ուսուցիչները:

Մեր մօտ կը քաջալերուին նաև ֆրանսերէն, անգլերէն և այլ օտար լեզուները: Չորս գիտնալը ստանալով իրեն մըն է նաև Հայաստանի մէջ: Այս տեսակետէ, ձեր գիտցած լեզուները մեծապէս օգտակար պիտի ըլլան ձեզի՛ կայրերին մէջ:

Հ. — Հայաստանի ժողովուրդը ի՞նչ կ'սպէկակէ մտաւորականներէն:

Պ. — Ինչո՞ւ սահմանի հարցում մտաւորականի մասին: Մտաւորականն կ'սպէկակուի այն՝ որ կ'սպէկակուի նաև բանուորէն: Իւրաքանչիւր քաղաքացի կատարելու է իր պարտականութիւնը որպէս մէկ անգամը Հանրապետութեան:

Հ. — Ինչո՞ւ Հայաստանի դուք ելլել արգելուած է:

Պ. — Ո՞վ է ասում որ արգելուած է:

Հ. — Մարդ մը ի՞նչ ստիճանի վրա ունի քննադատութիւններ ընելու, սխալ տեսած բաները շտկելու համար:

Պ. — Այս հարցումը կայ շուրջ ուսանողական կեանքի հետ, բայց պատասխանեմ: Մեր Սահմանադրութիւնը, ըստ քաղաքացիներուն կը շնորհէ խօսքի ազատութիւնը: Եթէ մէկը սխալ մը տեսնէ, ոչ միայն իրաւունք ունի, այլ պարտականութիւն ալ քննադատելու: Կարգացէք մեր թերթերը, և կը տեսնէք թէ որքան քննադատութիւններ կան անոց մէջ: Մեր մօտ շատ տարածուած է ինքնաքննադատութիւնը, որ կը ծառայէ ժողովուրդին կեանքին բարօրութեան անուամբ և ամբապնդումին: Իսկ երբ քննադատութիւնները փաստաբար ըլլան, ժողովուրդը ինք կը հակադէմ է կը լռեցնէ անոց հեղինակները:

Հ. — Կրնա՞ք ընդհանուր գաղափար մը տալ ընտանեկան կեանքի և կայրի մասին:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Հ. — Կրնա՞ք ընդհանուր գաղափար մը տալ ընտանեկան կեանքի և կայրի մասին:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ. — Ետտ սխալ և դատարկ խօսակցութիւն է ասիկա: Ընտանեկան կայրը շատ ամբողջու է մեր մօտ: Հոս տարածուած սխալ և անամիս կարծիքը երբեք չի համապատասխաներ իրերու վիճակին: Ընտանեկան կեանքը կատարելու է Հայաստանի մէջ: Առաջնապէս շահագործող շահագործող գտնար ըլլալուն, զրեթէ ո՛չ որ կը համարձակի դիմել այդ միջոցին: Միմիայն Հանրապետութեան զեբրանը դատարանը կրնայ վճռել ամուսնալուծում մը: Բայց կան բացառիկ հարցադրու պարագաներ, ուր անհրաժեշտ է ամուսնալուծութիւնը: Անիկա փաստելու աւելի կ'օգնէ ընտանեկան կայրի ամբողջումը:

Պ Ա Ր Ա Յ Ի Լ Ե Ն

Փ Օ Թ Ե Ն . . .

Փրանսերէն «փոթէն»ը ճիշտ ու ճիշտ մեր «ըստ-ըստ»ըն է՛, այլ է՛ «ըստ-ըստ» մը որուն տակ ճըշմարտութեան նշույթը հետ կը դառնուի, կրնան գտնուիլ «Առանց կրակի ծուխ չ'ենէր» լարալիւսան ճշմարտութեան հասնել չեմ ուզեր, բայց երբ «կը իՍՍՐԻԻ» անպատճառ տակը բան մը կայ: «Ահա ինչն է» ալ «ալի գալու» չափ վտանգաւոր երեւոյթ է, մասնաւոր մեր մէջ ուր անուխի պէս սեւ աչքեւու քանակը արամարեկելի թիւ մը չէ. . . Օրինակ. . .

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ Նալէպի Բաղաքական Ժողովի անդամներն ումայր օտարազգատակ են, անպատճառ Մարմանագրութեան որչ մէկ արամադրութիւնը ստանկոխած ըլլալու է ան:

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ Հայր Զարեհին և «Կիլիկիան» վարժարանին մէջ չէն սե կատու է անցեր, այն ատեն Գերաշնորհ Հայր Սուրբը իրաւունք ունի առաջնորդական այցելութիւն մը զընտանու այդ կըրթական հաստատութեան:

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ Տօթի. Տալուալարեան թերթի մ'արտոնագրութեան համար դիմում կատարած է, սա՛ կը նշանակէ որ բան մը անցած դարձած է:

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ Նալէպի Բաղաքական Ժողովին Առնակագրութիւնը, «Արտակոչիցն» է եղած Առաջնորդին և թռչակ ևս կը ստանայ, բնականաբար ասոր մօտ կացութիւն մը ստեղծուած ըլլալու է յակամայ. . .

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ ներգաղթի առթիւ շատ մը հին և նոր Հայ կաթողիկէներ վերագրած են Մայր Եկեղեցւոյն գրիզը, չեմ հասկնար թէ՛ ինչո՞ւ չպիտի ուրախանանք երկր. . . և Տարու չպիտի մաղկենք երկր նաև մեր Աւետարանական եղբայրներուն:

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ Նալէպի ազգ. գերեզմանատան շնորհին, դրան ևն ի շուրջ պղտիկ վէճեր կան, կը հարցնենք. ինչո՞ւ արդեօք:

— Երբ կ'ըսուի թէ՛ բարեբար Բողոքական Թանիս վարացած է Ս. Քառասուն Մանկանց Եկեղեցւոյ թաղականութեան, արեօք հարցնելու չենք թէ պատճառ ինչ է. . .

Երբ ըսողներ կան թէ Ազգ. Բուժարանին կէտը «թարու» մէջ լուսահողի Պատ. Հատիտանիս անուան արձանագրուած է, զարմանալու պատճառ չունենք միթէ. . .

— Ե՛րբ կ'ըսեն թէ Առաջնորդը գէշ «թաղու» խաղացող է, ես ստիպուած եմ հաստատելու այս ճըշմարտութիւնը և աւելցնելու որ Հայր Սուրբը օրական անքան յոգնութիւններէ յետոյ քիչ մը զբօսանքի և կազմումի ման պէտք ունի՝ քնդի և ինձի պէս. . .

Դ Ա Ի Ի Թ

Ըմբռնութեամբ փոխարինուող զայն խաղաղ Պայմանագրով:

Առթիւն զօտուելով պիտի խնդրէինք Հ. Բ. Լ. Մ. Ի. Եր. Գտն. Ե. Յաննան ժողովին որ համբ է. Ե. Լ. Ի. վաւերացնելու մէկ կանոնադրու յղել մեզի, որպէսզի մշակութային մարզի մէջ տեղի ունեցող մեր ձեռնարկներուն զործարկութիւնը գտնարութեանց չհանգիպէր, ինչպէս եղաւ այս անգամ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Ա Յ Ի Ի Ն Ի Մ Ե Ղ

Անցեալ Կիրակի տեղս այցելեցին Հ. Բ. Լ. Ի. Ա. Վեդի և Նալէպի Հ. Մ. Մ. Ի. Կատարները: Այս այցելութիւնը մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց ԱՖ. քրիի մէջ:

Արարական վարժարանին առջեւ ուսուցիչ Պ. Մուսաբեկով ծափահարուած ուղեք մը կարգաց, պանծացնելով Արար. և Հայ բարեկամութիւնը: Գայմազով Պէիի գրան առջեւ նուազուած սուրբական քայլերէն յետոյ, երբ շեքիքը տաղանցեց լուկային մէջ, աւետարական ծեմել և Համի էֆէնդիները ունեւեղին տեղադրուցին սկստանեկուն վրայ:

Ս. Նաև Եկեղեցիին առջեւ նուազուած Հայաստանի Կիճերը Հ. Բ. Լ. Ի. ստանալու Պ. Քորուսան խոսք անելու յայտնեց թէ Սուրբը ինչպէս անկախութեան արքայաւորը ուրախութեամբ կը լեցնէ բողոքի սիրտը:

Սկստու մը արտասանեց ձեւ վախճանը, իսկ ըստ հաստատու Պ. Լեան Պայմանական կարգը արարեցին ուղեք մը: Սկստանեցը պատուական պատուական ծեմով:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Պ. ԳՈՐԵԿ ԿՕՍՏԱՆԻՆՆԵՐԻ ՍՈՍՈՑ

Պէյրուսի «Չարթիստ»-ում, «Ժողովուրդը»-ում «Արարատ» թերթերուն յայտնուած մտերի հաւարարութիւն մը մէջ կողմի Լիւրագր Պատուական Գաւառիկ Երազարեան, ի սլոց, ներգաղթի մասին ասէ է. —

Սփիւռ. ի բողոք շաղկապի կրնան ներգաղթելու Այսին ոչ մէկ կասկած չարարատատ է ընդունելու զաղթողները՝ Յունիսէն սկսելու կաղ Մակեդոնական և չի նմանիլը գաղթողութեան: Առանց անպարտաւոր շփոթելու, ինքնապատկեմար, ժողովուրդը սպասարատատ է ընդունելու զաղթողը ընտանեկան անհարմարութեան քաղթողները: Սպասարատատ է պիտի ապահովուի միջական կերպով:

ՉՅՅ ԼՅԼ

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ

Ժամանակին գրած կէտ Ուսանողներ՝ երևանի Ս. Քառասուն Կաթողիկէսին գիւղական կատարած էին իրենց ուսնալու հարցին վերաբերյալ: Համարանիս Կեղծու Ս. Երեմիայի կողմէն թերագրած էր որ զիմուսները արտասանուող ուղղուելու են ներգաղթի ևսին կեղծ. կոմիտէին:

Արդ, Հալէպէն կատարուող մը անհատ ուսանողները զիմուսներուն պատասխանելու ևսին կեղծ. կոմիտէին յայտնելով թէ ընդունուած ընցեւ ուսումը Հայաստանի Համալսարանին մէջ շարունակուող փախուցը և թեկախ խնդրակներուն որ անպէս յարաբերութեան մը ներգաղթի ճեղ. կոմիտէին ընտն հետ:

ՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վեհափառին Հալէպ պատուական և անձ